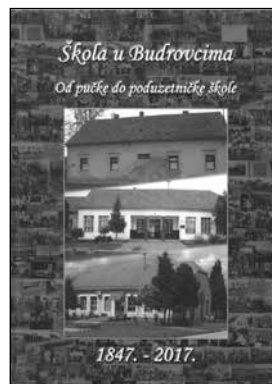

Mato Katalenić

Škola u Budrovcima – od pučke do poduzetničke škole

Osnovna škola Budrovci, Budrovci, 2017.

U selima Đakovštine, a tako je to zasigurno i u drugim dijelovima Hrvatske, publikacije o postanku i radu osnovnih škola najčešće su knjige s kojima se propituje postanak i rad mjesnih osnovnih škola, ali u kojima, isto tako, možemo pronaći i vrijedne spoznaje o drugim segmentima života lokalne zajednice. Ovisno o autorskim ambicijama, s jedne, i naputcima uredništava s druge strane, u takvim monografijama suočavamo se sa širokom lepezom različito strukturiranih sadržaja. Osnovni cilj autorima je isti: prikazati rad škole, kako danas, tako i u prošlosti, istaknuti njen značaj za lokalnu zajednicu te odati priznanje svima onima koji su participirali u radu ustanove.

O raspoloživoj građi koja piscima stoji na raspolaganju ovisi da li će se naglasak staviti na prošlost ili sadašnjost, odnosno kako će se između te dvije dimenzije postojanja pronaći optimalni balans. Drugim riječima, autori su suočeni s dilemom kako zadovoljiti kolege, bivše i sadašnje učenike, ali i najširi krug zainteresiranih za ovu problematiku.

Kako će sve to biti urađeno, dakao, ovisi ponajviše o pokretačkim motivima samog autora i njegovim stručnim preferencijama. Knjigu *Škola u Budrovcima - od pučke do poduzetničke škole* potpisao je Mato Katalenić, profesor povijesti. To, da je autor knjige profesor povijesti, vidljivo je već stoga što je najveći dio knjige posvećen pojedinim povijesnim etapama u razvoju školstva u selu, a tek njezin manji dio elaboraciji recentnih gibanja u i oko škole. Takav pristup, dakako, potpuno je legitiman, a autoru ovog teksta i puno bliži od nekih drugih, isto tako potpuno legitimnih pristupa u tretiranju iste problematike.

Iz uvodne riječi autora saznajemo da se ovom knjigom nastoji „rasvijetliti i približiti povijest budrovačkog školstva” kroz sedamnaest desetljeća njegova postojanja te da je ona namijenjena, „osim generacijama koje su kroz školu prošle ili su trenutno njen dio” i „svakoj Budrovčanki i Budrovčaninu koji istinski vole svoje selo i školu kao njegov neodvojivi element.”

Nakon što je, u posebnom poglavlju, prikazana povijest Budrovaca, sve do suvremenog doba, autor se bavi društveno-političkim okolnostima u kojima je škola djelovala, činom njezina osnutka i prvim desetljećima rada. Potom nešto detaljnije sa radom škole od kraja 19. st. do Prvog svjetskog rata, periodom između dva svjetska rata i njenim statusom u periodu socijalističke Jugoslavije. Taj dio završit će popisom 33 generacije učenika osmih razreda i svih djelatnika škole, od školske godine 1959./1960. do 1990./1991..

Popis učenika osmih razreda uslijedio je i nakon predstavljanja škole kroz četvrt stoljeća hrvatske samostalnosti. U tom djelu knjige autor je dao naslutiti o poteškoćama s kojima su se zaposlenici škole i učenici susretali u vrijeme trajanja rata, a spomenuti su i djelatnici koji su aktivno sudjelovali u ratnim zbivanjima. Kao centralni događaj vezan za razvoj školstva u Budrovcima istaknuta je adaptacija i dogradnja školske zgrade realizirana početkom tisućljeća, između 2001. i 2003. godine.

Svoj prostor u knjizi dobila je i Područna škola Đurđanci koja se od 1994. godine nalazi u sastavu Osnovne škole Budrovci, baš kao i inicijativa da se škola razvija u smjeru promoviranja poduzetništva. Kao takva škola je postala sudionik međunarodnog projekta *Učenje za poduzetništvo* i dobila, kao jedna od šesnaest odgojno obrazovnih ustanova u Republici Hrvatskoj, službeni status Poduzetničke škole.

Uz već spomenuto treba svakako istaknuti i to da je knjiga korektno grafički uređene te da obiluje mnoštvom fotografija. Unatoč toga, nikako ju ne bi mogli nazvati „slikovnicom”. Odnos tekstualnog i slikovno izrazito je dobro izbalansiran, što je za ovakve publikacije od velike važnosti.

I na kraju, sagledavajući značaj knjige Mate Katalenića u cjelini, čini se da nećemo pogriješiti ako kažemo da su Budrovčani dobili ambiciozno pisanu, dojmljivu i instruktivnu knjigu. Ambiciozno pisanu stoga što si je autor dao truda da na osnovu pristupačne literature i povijesnih izvora rezimira dosadašnja znanja o nastanku i razvoju Budrovaca te pojasni pojedine etape razvoja školstva. Uloga i značaj mjesne škole sagledavana je iz perspektive globalnih promjena, kako opće društvenih, tako i onih zakonodavnih, s koji-

ma je školstvo bilo minuciozno programirano i kontrolirano. Tražeći potvrdu za svoje stavove u referentnoj literaturi i izvorima, koje su u bilješkama uz osnovni tekst i navođene, autor je diskretno naznačio i svoje znanstvene pretenzije, bez obzira što je u uvodu knjige konstatirao kako „ona nije znanstveni rad”.

Borislav Bijelić